

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

KONEČNÉ ZNĚNÍ
A6-0341/2007

21. 9. 2007

ZPRÁVA

s návrhem doporučení Evropského parlamentu Radě k výrobě opia pro léčebné účely v Afghánistánu
(2007/2125(INI))

Výbor pro zahraniční věci

Zpravodaj: Marco Cappato

OBSAH

	Strana
NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU RADĚ	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	7
NÁVRH DOPORUČENÍ (B6-0187/2007).....	11
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	14

NÁVRH DOPORUČENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU RADĚ

k výrobě opia pro léčebné účely v Afghánistánu (2007/2125(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh doporučení Radě k výrobě opia pro léčebné účely v Afghánistánu (B6-0187/2007) předložený za skupinu ALDE,
 - s ohledem na svá dřívější usnesení o Afghánistánu, z nichž poslední bylo přijato dne 18. ledna 2006¹,
 - s ohledem na zprávu Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu a Světové banky o afghánském drogovém průmyslu z roku 2006,
 - s ohledem na výroční zprávu za rok 2007, kterou vydal Úřad OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) v červnu 2007,
 - s ohledem na usnesení Ekonomické a sociální rady OSN (ECOSOC) 2005/25 ze dne 22. července 2005 o proveditelnosti případného pomocného mechanismu umožňujícího přiměřenou léčbu bolesti za použití opiátových analgetik, na usnesení ECOSOC 2004/40 ze dne 21. července 2004 o pokynech pro farmakologickou léčbu osob závislých na opiátech doprovázenou psychosociální podporou, na usnesení ECOSOC 2005/26 ze dne 22. července 2005 o poptávce po opiátech používaných pro lékařské a vědecké potřeby a jejich nabídce, na usnesení Světového zdravotnického shromáždění (WHA) 58.22 ze dne 25. května 2005 o prevenci a omezování rakoviny, na usnesení Světového zdravotnického shromáždění 55.14 o zajištění dostupnosti základních léčiv a na závěrečná doporučení 12. Mezinárodní konference orgánů pro regulaci léčiv, která se konala v Soulu ve dnech 3.–6. dubna 2006, v nichž jsou regulační orgány naléhavě vyzývány k úsilí o větší zpřístupnění narkotických analgetik,
 - s ohledem na zprávy z mise delegace ad hoc Evropského parlamentu do Afghánistánu v červenci 2005 a zprávu volební pozorovatelské mise v září 2005,
 - s ohledem na závěrečnou zprávu volební pozorovatelské mise Evropské unie, která sledovala parlamentní volby a volby do provinčních rad, které se konaly dne 18. září 2005,
 - s ohledem na čl. 114 odst. 3 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro zahraniční věci (A6-0341/2007),
- A. vzhledem k tomu, že protidrogové politiky na mezinárodní úrovni vycházejí z úmluv Organizace spojených národů z let 1961, 1971 a 1988, které zvláště zakazují výrobu, prodej a spotřebu celé řady látek a obchodování s nimi, pokud to není pro léčebné nebo vědecké účely,

¹ Úř. věst. C 287 E, 24.11.2006, s. 176.

- B. vzhledem k tomu, že zpráva Úřadu OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) nazvaná „Afgánistán: přehled výroby opia v roce 2006“ zdůrazňuje, že se v této oblasti v roce 2006 ilegálním pěstováním vyprodukovalo rekordní množství přibližně 6 100 tun opia, což ve srovnání s rokem 2004 představuje nárůst o téměř 50 %,
- C. vzhledem k tomu, že se afghánská národní strategie kontroly drog přijatá v lednu 2006 zabývá snížením nabídky i poptávky, alternativními způsoby obživy a posílením vládních orgánů, a vzhledem k tomu, že za provádění této strategie odpovídá ministerstvo pro boj proti omamným látkám, zřízené pomocí finančních prostředků EU,
- D. vzhledem k tomu, že afghánská vláda zřídila výbor pro regulaci drog složený ze zástupců ministerstva pro boj proti omamným látkám, ministerstva zdravotnictví a ministerstva financí za účelem „regulace udělování povolení, prodeje, výjimek, dovozu a vývozu všech drog pro zákonem povolené účely v zemi“,
- E. vzhledem k tomu, že EU by měla vynaložit větší úsilí k prosazení radikálního omezení výroby opia, jelikož podle ročního přehledu úřadu UNODC týkajícího se opiového máku v Afgánistánu za rok 2007 dosáhla produkce opia v Afgánistánu nové, děsivé úrovně, která je v porovnání s obdobím před dvěma lety dvojnásobná; vzhledem k tomu, že se Afgánistán s 93 % světového trhu s opiáty stal prakticky výlučným dodavatelem nejsmrtonosnější drogy na světě, ačkoli je třeba vzít v potaz, že počet provincií, ve kterých se opium nepěstuje, se více než zdvojnásobil, a to z loňských 6 na 13 v roce 2007, a že 50 % z celkového množství afghánského opiového máku pochází z provincie Helmand,
- F. vzhledem k tomu, že Světová banka a Mezinárodní měnový fond odhadují, že téměř 40 % hrubého domácího produktu Afgánistánu souvisí s výrobou opia, a podle odhadů úřadu UNODC je v odvětví pěstování máku zaměstnáno kolem 3,3 milionu lidí (z celkového počtu 31 milionů obyvatel), což představuje roční příjem 1965 USD na rodinu,
- G. vzhledem k tomu, že v roce 2007 dosáhla celková hodnota sklizeného opia ve výstupních cenách zemědělské produkce 1 miliardy USD nebo 13 % legálního hrubého domácího produktu Afgánistánu, a vzhledem k tomu, že celková potenciální hodnota sklizně opia v zemi v roce 2007, která se dostala k zemědělcům, vlastníkům laboratoří a afghánským překupníkům, dosáhla výše 3,1 miliardy USD, což představuje téměř polovinu legálního hrubého domácího produktu země, který činí 7,5 miliardy USD, nebo 32 % celkového hospodářství včetně odvětví opia,
- H. vzhledem k tomu, že afghánští zemědělci jsou k pěstování opiátů motivováni z velké části finančně, a vzhledem k tomu, že příjem z licencovaných opiátů bude muset být vyšší než z těch nelegálních, aby se stal ekonomicky lákavým,
- I. vzhledem k tomu, že Evropská unie zůstává největším dárce, pokud jde o snahy zaměřené na snížení nabídky opia prostřednictvím projektů na podporu alternativních způsobů obživy, které by nahradily ilegální plodiny a které jsou rovněž zoufale potřebné pro zlepšení výživy obyvatelstva,

- J. upozorňuje na to, že Evropská komise ve strategickém dokumentu o této zemi (2007–2013) uznala, že rostoucí opiové hospodářství a nebezpečí, že se stát ocitne v zajetí zájmů výrobců omamných látek, představují vážnou hrozbu rozvoji, budování státu a bezpečnosti v Afghánistánu,
- K. vzhledem k tomu, že podle ověřených zpráv získávají povstalci, válečníci, příslušníci Tálibánu a teroristické skupiny většinu svých finančních zdrojů z ilegálního obchodu s omamnými látkami,
- L. vzhledem k tomu, že mezinárodní výzkumné centrum „Senlis Council“, které se zabývá otázkami bezpečnosti a rozvoje, předložilo dne 25. června 2007 podrobnou technickou studii, která popisuje projekt zaměřený na venkov s názvem „Mák pro lékařství“ a jeho možné fungování v Afghánistánu včetně systému integrované společenské kontroly, výroby afghánských léčiv na venkově, povinné hospodářské diverzifikace a celkového rozvoje venkova,
- M. bera na vědomí, že Světová zdravotnická organizace (WHO) uvádí, že 80 % opiátů, které jsou celosvětově legálně dostupné, spotřebovává 10 zemí, zatímco zbývajících 180 států zahrnuje většinu rozvojových zemí, které představují 80 % světové populace; rovněž bera na vědomí, že Mezinárodní výbor pro kontrolu drog (INCB) vyzval mezinárodní společenství, aby podporovalo předepisování analgetik zejména v chudých zemích, neboť ve více než 150 zemích se udává vážný nedostatek léčebné péče, kdy se léčba dostává jen málu potřebných, a v dalších 30 zemích je nedostatek ještě větší nebo zde nejsou dostupné žádné údaje,
- N. vzhledem k tomu, že Mezinárodní výbor pro kontrolu drog konstatoval, že u opiátů pro léčebné účely existuje celosvětový převis nabídky, a to i když toto zhodnocení nezohledňuje potenciální poptávku,
- O. přesvědčen, že v zájmu podpory a posílení míru a bezpečnosti v Afghánistánu je třeba mezinárodní přítomnost doplnit zvýšenou civilní spoluprací s cílem podpořit sociálně politický pokrok a hospodářský rozvoj a rovněž získat důvěru a přízeň místního obyvatelstva,
- P. při opětovném uvážení nesmírně vysokých nákladů a vážných nedostatků, pokud jde o účinnost protidrogové strategie, která při vytváření a používání opatření týkajících se alternativních zdrojů obživy nezohledňuje regionální, sociální a hospodářskou různorodost afghánského venkova a která je založena pouze na vymýcení výroby opia,
- Q. vzhledem k tomu, že proces rozvoje institucí, demokratizace a potvrzení právního státu, spravedlivý soudní systém a respektování lidských práv a základních svobod lze podpořit pouze pomocí politik, které do postupů, jež jsou samy o sobě nenásilné, nezavádějí násilná řešení, jako je například nucená likvidace plodin,
- R. vzhledem k tomu, že by boj proti výrobě drog v Afghánistánu měl odrážet místně diferencovaný přístup; vzhledem k tomu, že protidrogové úsilí směřované vůči zemědělcům musí být pečlivě omezeno na oblasti, kde je možná obživa v souladu se

zákonem (oblasti, kde je lepší přístup k půdě a vodním zdrojům, kde jsou dostupné trhy a vyšší hustota obyvatelstva), a vzhledem k tomu, že je třeba, aby se programy alternativních zdrojů obživy zaměřovaly zejména na chudší regiony s omezenými zdroji, které jsou nejvíce závislé právě na produkci opia,

- S. vzhledem k tomu, že se strategický dokument o Afghánistánu na období 2007–2013 Evropské komise odpovídajícím způsobem zaměřuje na rozvoj venkova a veřejnou správu, ale je třeba více zdůrazňovat reformu afghánských ministerstev, jež kontrolují výrobu drog, zejména ministerstva vnitra,
1. doporučuje Radě, aby:
 - a) se v rámci integrovaných programů rozvoje postavila proti využívání fumigace jako prostředku likvidace máku v Afghánistánu;
 - b) v rámci Evropou sponzorovaných programů na omezení nezákonné výroby vypracovala a předložila afghánské vládě komplexní plán a strategii kontroly výroby drog v Afghánistánu zlepšováním veřejné správy a boje proti korupci na nejvyšší úrovni afghánské správy (se zvláštním zaměřením na ministerstvo vnitra), prostřednictvím opatření proti hlavním místním překupníkům, zlepšením celkového rozvoje venkova, zejména v nejchudších oblastech a oblastech, kde se opium ještě nevyrábí ve velkém, pečlivou a selektivní manuální likvidací a zvážením možnosti pilotních projektů omezené přeměny části stávajícího nezákonného pěstování opiového máku na pole pro legální pěstování máku pro výrobu analgetik na bázi opia;
 - c) nabídla pomoc při provádění vědeckého pilotního projektu „Mák pro lékařství“, jenž důkladněji prověří, jak může udílení povolení přispět ke zmírnění chudoby, diverzifikaci hospodářství venkova, celkovému rozvoji a zvýšení bezpečnosti a jak se tento projekt může stát úspěšnou součástí vícestranného úsilí o pomoc Afghánistánu;
 2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto doporučení Radě a pro informaci také Komisi a vládám a parlamentům členských států a Islámské republiky Afghánistán.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

Úvod

1. Cílem tohoto doporučení o afghánském opiu je prozkoumat možnost zavedení obecných podmínek v mezinárodním měřítku, které by umožnily umístit legální afghánskou produkci máku na legální světové trhy s opiem pro výrobu analgetik na bázi opia. To by bylo vhodné ze dvou důvodů: jednak kvůli potřebě zvýšit přístupnost a dostupnost analgetik jak v rozvinutých, tak v rozvojových zemích a jednak kvůli vytvoření účinnějších politik, které budou řešit stabilitu a udržitelný hospodářský růst v Afghánistánu. Afghánské hospodářství je nadále především neformální a je z větší části založeno na pěstování nelegálních plodin, což brání národnímu rozvoji jak z politického, tak socioekonomického hlediska.

Širší souvislosti mezinárodních regulačních mechanismů týkajících se opia

2. Opium je mezinárodně regulováno od roku 1912, kdy byla v Haagu podepsána Mezinárodní úmluva o opiu, která představuje první mezinárodní dohodu o kontrole drog.
3. Protidrogové politiky na mezinárodní úrovni vycházejí z norem obsažených v úmluvách Organizace spojených národů z let 1961, 1971 a 1988. Tyto normy zvláště zakazují výrobu, prodej a spotřebu celé řady látek a obchodování s nimi, pokud to není pro léčebné nebo vědecké účely. Státy, které chtějí zakázané rostliny pěstovat, musí zřídit národní agentury pro dohled nad výrobou, čištěním, přepravou a obchodem s těmito látkami.
4. V době přijetí úmluvy z roku 1961 byly největšími pěstiteli máku Indie a Turecko. Jednotná úmluva o omamných a psychotropních látkách vytvořila legislativní rámec, který umožnil regulovat produkci v těchto zemích. Na žádost Spojených států, které nabídly, že odkoupí podstatnou část této produkce s cílem zabránit jejímu přesunu na nelegální trh s heroinem, obě země v souladu s úmluvou OSN zřídily národní agentury na sledování produkce a prodeje opiových derivátů. Pokus o legalizaci pěstování opiového máku v těchto dvou zemích byl úspěšný; nebylo však důkladně zváženo, zda dostatečně zajišťuje potřeby rostoucí poptávky po opiátech. Postupem času byla legální produkce opia za přísného dohledu donucovacích orgánů příslušných zemí rozšířena na Austrálii, Francii, Španělsko, Japonsko, Českou republiku, Maďarsko a Bulharsko.
5. Smlouva OSN požaduje, aby každá země předkládala výroční zprávy Mezinárodnímu výboru pro kontrolu drog (INCB), ve kterých bude uvedena skutečná spotřeba celé řady druhů kontrolovaných drog a opiátů v daném roce a předpokládaná poptávka na další rok. Cílem tohoto opatření je umožnit sledování trendů ve spotřebě a stanovení produkčních kvót. Afghánistán ratifikoval všechny tři úmluvy OSN o drogách.
6. WHO i INCB vybízejí členské státy OSN, aby podporovaly co největší přístupnost dostupných opiátů k léčbě bolesti se zvláštní pozorností zaměřenou na chudé země, kde se ve více než 150 zemích udává vážný nedostatek léčebné péče. Ekonomická a

sociální rada OSN a shromáždění WHO přijaly v posledních několika letech řadu usnesení, která naznačují potřebné kroky na vícestranné úrovni.

Situace v Afghánistánu

7. Podle odhadů OSN budou požadavky Afghánistánu, země s více než 31 miliony obyvatel, na omamné látky pro rok 2007 představovat: kodein (15 000 g), dextropropoxyfen (375 000 g), difenoxylát (7 500 g), morfin (3 000 g), petidin (60 000 g) a folkodin (70 000 g).
8. Opium nelze považovat za tradiční afghánskou plodinu. Když během sovětské invaze v letech 1979–1980 začala vláda ztrácet kontrolu nad provinciemi, převzali ji mudžahedíni, ale i válečníci a s tichým souhlasem na straně západních zájmů vytvořili ilegální systémy na financování svých bojových činností, mimo jiné prostřednictvím pěstování opiového máku. Získané prostředky byly především využívány k donucení SSSR k postupnému stažení. Když byla Rudá armáda v roce 1989 konečně donucena opustit Afghánistán, vzniklo mocenské vakuum. Jednotlivé frakce mudžahedínů mezi sebou začaly bojovat o moc. Jakmile byla zastavena západní pomoc, ještě více rozšířily pěstování opiového máku za účelem financování svých vojenských činností. Někteří místní prodejci opia se ve snaze nalézt bezpečné centrum pro svou činnost spojily s fanatičtějšími oddíly mudžahedínů podporovanými arabskými teroristy, jako je Usáma bin Ládín, a s pákistánskou tajnou službou (ISI) a koncem roku 1994 založily hnutí Tálibán.

Tálibán, který převzal kontrolu nad 90 % země, pěstování opiového máku aktivně podporoval. Takto nejen plnil své sliby a závazky vůči svým partnerům – různým regionálním mafiím –, ale rovněž zvýšil vlastní příjem plynoucí z uvalení daní na místní zemědělce a podpory ze strany mezinárodních skupin organizovaného zločinu. Podle UNODC byla v roce 1999 v Afghánistánu rekordní sklizeň opiového máku 4 600 milionů tun, což bylo rovněž období, kdy byla vláda Tálibánu v Afghánistánu na vrcholu. Řada nevládních organizací dokládá, že v letech 1997–1998 se UNODC pokusil oslovit Tálibán a dosáhnout dohody s cílem potlačit produkci opiového máku výměnou za možné mezinárodní uznání jejich režimu. Tyto formální dohody nebyly nikdy uskutečněny a ohromný nárůst produkce opia měl za následek, že nabídka převýšila poptávku, a že se tak snížila prodejní cena heroinu a morfinu na Západě, což zvýšilo spotřebu v celé Evropě. S cílem zastavit tento trend vydal údajně vůdce Tálibánu mulla Umar zákaz pěstování opiového máku „z náboženských důvodů“, takže v roce 2000 byla zaznamenána jedna z nejnižších úrovní produkce. Zatímco v devadesátých letech dvacátého století pocházelo z Afghánistánu obvykle 70 % světové produkce opia, v roce 2000 se po zákazu Tálibánu tato produkce snížila na 74 tun ročně, ačkoli hlavním účelem tohoto zákazu mohlo být zvýšení cen v době, kdy byly v zemi dvouleté zásoby. Po válce v Afghánistánu v roce 2001 se produkce opět zvýšila.

9. Podle statistiky protidrogové agentury USA (DEA) se afghánská produkce sušeného opia v roce 2002 zvýšila na 1 278 tun, do roku 2003 se více než zdvojnásobila a pak opět téměř zdvojnásobila v průběhu roku 2004. Podle odhadů vlády USA bylo na konci roku 2004 4,5 % celkové plochy zemědělské půdy v Afghánistánu využíváno

k pěstování opiového máku, z nichž bylo vyrobeno 4 200 metrických tun opia, což představuje 87 % celosvětové nabídky a výnos ve výši 60 % hrubého domácího produktu Afghánistánu. Afghánistán je v současnosti největším světovým producentem ilegálního opia před Barmou (Myanmar) a je součástí tzv. „zlatého trojúhelníku“.

10. Ve zprávě UNODC „Afghánistán: přehled výroby opia v roce 2006“ se zdůrazňuje, že v loňském roce dosáhlo pěstování opiového máku rekordní úrovně kolem 6 100 tun, což je nárůst o téměř 50 % ve srovnání s údaji z předchozího roku. Hodnota vyrobeného heroínu se odhaduje na 3,5 miliardy USD, přičemž k afghánským zemědělcům se dostalo přibližně 700 milionů USD (a podle odhadů Tálibán shromáždil z těchto prostředků na daních od desítek milionů až po 140 milionů USD). Pro zemědělce může být pěstování této plodiny až desetkrát výhodnější než pěstování pšenice.
11. V nedávných odhadech Světové banky a Mezinárodního měnového fondu se uvádí, že téměř 40 % hrubého domácího produktu Afghánistánu souvisí s produkcí opia a že do pěstování opiového máku je zapojeno kolem 2,9 milionů lidí. Podle zpráv UNODC se v loňském roce z 34 provincií země mák nepěstoval pouze v šesti z nich a zejména v jižní provincii Helmand, kde vzrostly útoky Tálibánu proti vládním a mezinárodním silám, se ilegální pěstování rozšířilo na plochu 69 300 hektarů.

Návrhy na revizi evropských strategií a přístupů v Afghánistánu

12. V lednu roku 2006 byla přijata afghánská národní strategie kontroly drog, která řešila otázku snížení nabídky i poptávky, alternativní způsoby obživy a posílení vládních orgánů, a prováděním této strategie bylo pověřeno ministerstvo pro boj proti omamným látkám, zřízené za pomoci finančních prostředků EU. Dne 1. srpna 2006 zřídila afghánská vláda výbor pro regulaci drog, aby „reguloval udělování povolení, prodej, výjimky, dovoz a vývoz všech drog pro zákonem povolené účely v zemi“. Článek 22 zmíněné úmluvy OSN z roku 1961 stanoví, že „kdykoli převládající podmínky v zemi nebo na území smluvní strany umožňují zákaz pěstování opiových makovic [...] jako nejvhodnějšího opatření, podle jejího názoru, na ochranu veřejného zdraví a prosperity a zabránění začlenění drog do ilegálního obchodu dotčená smluvní strana zakáže pěstování“.
13. Vzhledem k dopadům nedostatku dostupných analgetik na celém světě a účinkům ilegálního hospodářství na každodenní život v Afghánistánu a při zohlednění veškerých snah EU na podporu politik na zvýšení úrovně zdraví a programů na budování státu a národa by měl Evropský parlament vyzvat Radu k přijetí společného stanoviska, které by mohlo zahájit revizi stávajících strategií a přístupů jak v oblasti přístupnosti a dostupnosti opiátů na celosvětové úrovni, tak na likvidaci opiového máku v Afghánistánu.
14. Evropská unie zůstává největším dárcem, pokud jde o snahy zaměřené na snížení nabídky opia prostřednictvím projektů na podporu alternativních způsobů obživy, které by nahradily ilegální plodiny a které jsou rovněž zoufale potřebné pro zlepšení výživy afghánského obyvatelstva. Tato politika se jeví méně násilná než prostá likvidace. Avšak navzdory podpoře „alternativního rozvoje“ nejsou zatím hmatatelné známky toho, že by se celková výroba opia v dohledné budoucnosti snížila.

15. Nynější nedostatek bezpečnosti v Afghánistánu by měl být řešen výraznějšími a komplexnějšími opatřeními a politikami, které se musí snažit doplňovat úsilí o podporu a posílení míru, usmíření a bezpečnosti. To by se mělo uskutečnit jak prostřednictvím výrazné vícestranné přítomnosti, tak prostřednictvím rostoucí civilní spolupráce, s cílem podpořit rozvoj, pokrok a důvěru ve stávající úsilí a bezpečnostní pomoc.
16. V této souvislosti lze proces rozvoje institucí, demokratizace a potvrzení právního státu a respektování lidských práv a základních svobod podpořit pouze pomocí politik, které nezavádějí „řešení“, jako je například nucená likvidace plodin.

Jak se uvádí ve zprávě, kterou vypracovala pozorovatelská mise EU, jež sledovala volby do afghánského parlamentu v září 2005, při řešení ilegální produkce opia je třeba zaujmout jiný přístup, který by rovněž zohledňoval možnost přemístění opiových derivátů na legální trhy s analgetiky. V současnosti se sice může takové opatření jevit v širším měřítku jako nevhodné, ve vybraných provinciích s omezenou produkcí, v nichž zajištění bezpečnosti není tak náročné, by však mohly být zahájeny pokusy k naplnění vnitrostátních potřeb Afghánistánu. Členské státy EU by měly zároveň v souladu s mezinárodními normami a v plné spolupráci se systémem OSN, včetně UNDP, UNODC, WHO, jakož i se Světovou bankou a MMF, vyhodnotit skutečnou dynamiku poptávky a nabídky, pokud jde o opiové deriváty na světovém trhu s analgetiky. Zároveň by měly řešit problémy, které na celém světě doprovází předepisování základních analgetik jako předpoklad pro přehodnocení a stanovení zcela nových kvót pro produkci opia.

23. 4. 2007

NÁVRH DOPORUČENÍ (B6-0187/2007)

který v souladu s čl. 114 odst. 1 jednacího řádu

předložili Graham Watson, Marco Pannella, Marco Cappato a Annemie Neyts-Uyttebroeck
za skupinu ALDE

k výrobě opia pro léčebné účely v Afghánistánu

Evropský parlament,

– v souladu s čl. 114 odst. 1 jednacího řádu,

- A. vzhledem k tomu, že protidrogové politiky na mezinárodní úrovni vycházejí z úmluv Organizace spojených národů z let 1961, 1971 a 1988, a vzhledem k tomu, že tyto úmluvy zvláště zakazují výrobu, prodej a spotřebu celé řady látek a obchodování s nimi, pokud to není pro léčebné nebo vědecké účely, přičemž pro tyto účely je to povoleno za podmínky, že země zřídí národní agentury pro dohled nad výrobou, čištěním, přepravou těchto látek a obchodem s nimi,
- B. vzhledem k tomu, že výroční zpráva za rok 2006, kterou vydal Mezinárodní výbor pro kontrolu drog (INCB) dne 1. března 2007 uvádí, že v Afghánistánu vzrostla celková plocha využívaná pro ilegální pěstování opiového máku na rekordních 165 000 hektarů, což představuje 59% růst ve srovnání s rokem 2005 a více než dvojnásobek ve srovnání s rokem 2003,
- C. vzhledem k tomu, že zpráva nazvaná „Afghánistán: přehled výroby opia v roce 2006“ vypracovaná Úřadem OSN pro drogy a kriminalitu (UNODC) zdůrazňuje, že v loňském roce dosáhlo množství sklizeného opia v této zemi rekordní úrovně kolem 6 100 tun, což je nárůst o téměř 50 % ve srovnání s údaji z předchozího roku,
- D. vzhledem k tomu, že výše uvedené údaje zřetelně ukazují, že je nemožné dosáhnout cílů stanovených v politickém prohlášení, které přijalo Valné shromáždění Organizace spojených národů (VS OSN) v New Yorku v roce 1998 a které se týkalo úplné likvidace nebo podstatného snížení ilegálních plodin do roku 2008,
- E. vzhledem k tomu, že se afghánská národní strategie kontroly drog přijatá v lednu 2006 zabývá snížením nabídky i poptávky, alternativními způsoby obživy a posílením vládních orgánů a že za provádění této strategie odpovídá „ministerstvo pro boj proti omamným látkám“, zřízené hlavně s podporou finančních prostředků EU,
- F. vzhledem k tomu, že dne 1. srpna 2006 zřídila afghánská vláda výbor pro regulaci drog složený ze zástupců ministerstva pro boj proti omamným látkám, ministerstva

zdravotnictví a ministerstva financí, aby „reguloval udělování povolení, prodej, výjimky, dovoz a vývoz všech drog pro zákonem povolené účely v zemi“,

- G. vzhledem k tomu, že článek 22 úmluvy OSN z roku 1961 uvádí, že „kdykoli převládající podmínky v zemi nebo na území smluvní strany umožňují zákaz pěstování opiových makovic [...] jako nejvhodnějšího opatření, podle jejího názoru, na ochranu veřejného zdraví a prosperity a zabránění začlenění drog do ilegálního obchodu, dotčená smluvní strana zakáže pěstování“, a vzhledem k tomu, že podmínky převládající v Afghánistánu nemohou zajistit zavedení účinného systému kontroly pěstování máku zákazem,
- H. dále vzhledem k tomu, že jak Světová banka, tak Mezinárodní měnový fond odhadují, že téměř 40 % hrubého domácího produktu Afghánistánu souvisí s výrobou opia a že do pěstování máku je zapojeno kolem 2,9 milionu lidí (12,6 % obyvatelstva),
- I. vzhledem k tomu, že z 34 provincií země se mák nepěstuje pouze v šesti z nich a že zejména v jižní provincii Helmand, v níž vzrostly útoky Tálibánu proti vládním a mezinárodním silám, se ilegální pěstování rozšířilo na plochu 69 300 hektarů,
- J. vzhledem k tomu, že Evropská unie zůstává největším podporovatelem snah zaměřených na snížení nabídky opia pomocí projektů na prosazení alternativních způsobů obživy, které by nahradily ilegální plodiny a které jsou rovněž zoufale potřebné pro zlepšení výživy obyvatelstva, a vzhledem k tomu, že uvažuje o radikálnějších postupech, jako je např. kontrola pomocí likvidace,
- K. vzhledem k tomu, že v roce 2005 mezinárodní skupina se zaměřením na otázky bezpečnosti a mezinárodního rozvoje – „Senlis Council“ – dokončila studii proveditelnosti svého návrhu na udělení licence k výrobě opia v Afghánistánu, která byla předložena v září téhož roku v Kábulu,
- L. vzhledem k tomu, že Světová zdravotnická organizace uvádí, že 80 % opiátů, které jsou celosvětově legálně dostupné, spotřebovává 10 zemí, zatímco zbývajících 180 států zahrnuje většinu rozvojových zemí, které představují 80 % světové populace, a vzhledem k tomu, že INCB vyzvala mezinárodní společenství, aby podporovalo předepisování léků proti bolesti zejména v chudých zemích, v nichž mimořádně vzrostl počet osob postižených HIV/AIDS a v nichž se v nejbližších 10 letech očekává přes 15 milionů případů rakoviny,
- M. vzhledem k tomu, že podle odhadů OSN budou požadavky Afghánistánu na omamné látky pro rok 2007 představovat 15 000 g kodeinu, 375 000 g dextropropoxyfenu, 7 500 g difenoxylátu, 3 000 g morfinu, 60 000 g petidinu a 70 000 g folkodinu,
- N. odsuzuje skutečnost, že ilegální obchodování s omamnými látkami je hlavním zdrojem finančních prostředků pro povstalce, válečníky, Tálibán a teroristické skupiny,
- O. přesvědčen o tom, že mír a bezpečnost v Afghánistánu lze prosadit a posílit pouze tak, že vojenská přítomnost bude doplněna zvýšenou spoluprací v civilní oblasti, aby se podpořil rozvoj a pokrok,

P. přesvědčen o tom, že proces rozvoje institucí, demokratizace a potvrzení právního státu a respektování lidských práv a základních svobod lze podpořit pouze pomocí politik, které do nenásilných postupů nezavádějí násilná řešení, jako je například nucená likvidace plodin,

1. dává Radě toto doporučení:

naléhá na Radu, aby přijala společný postoj – podle článku 15 Smlouvy o Evropské unii – týkající se komplexní strategie boje proti omamným látkám v Afghánistánu, která by měla zajistit produkci máku pro léčebné účely, který bude v rámci mezinárodně řízeného pilotního projektu využit pro výrobu analgetik na bázi opia pro vnitrostátní afghánský trh a možná pro země, které nemají dostatek dostupných opiátů;

2. pověřuje svého předsedu, aby předal toto doporučení Radě a pro informaci také Komisi.

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	12.9.2007
Výsledek závěrečného hlasování	+ : 33 - : 8 0 : 23
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Vittorio Agnoletto, Roberta Alma Anastase, Robert Atkins, Christopher Beazley, Angelika Beer, Bastiaan Belder, Monika Beňová, André Brie, Elmar Brok, Cristian Silviu Buşoi, Marco Cappato, Véronique De Keyser, Hanna Foltyn-Kubicka, Michael Gahler, Jas Gawronski, Alfred Gomolka, Klaus Hänsch, Anna Ibrisagic, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Metin Kazak, Vytautas Landsbergis, Francisco José Millán Mon, Raimon Obiols i Germà, Vural Öger, Cem Özdemir, Ria Oomen-Ruijten, Justas Vincas Paleckis, Ioan Mircea Paşcu, Alojz Peterle, Tobias Pflüger, João de Deus Pinheiro, Hubert Pirker, Samuli Pohjamo, Michel Rocard, Raúl Romeva i Rueda, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, István Szent-Iványi, Antonio Tajani, Charles Tannock, Inese Vaidere, Geoffrey Van Orden, Jan Marinus Wiersma, Josef Zieleniec
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Laima Liucija Andrikienė, Alexandra Dobolyi, Carlo Fatuzzo, Milan Horáček, Anneli Jäätteenmäki, Tunne Kelam, Jaromír Kohlíček, Erik Meijer, Nickolay Mladenov, Rihards Pīks, Aloyzas Sakalas, Anders Samuelsen, Adrian Severin
Náhradník(ci) (čl. 178 odst. 2) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Šarūnas Birutis, Eduard Raul Hellvig, Bilyana Ilieva Raeva